

รูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น Debt Pattern of Police Officers in Khon Kaen Province Police

สืบตำรวจโทหญิง สุกัญญา สำราญพงษ์¹
รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุทธิ์²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติร้อยละเพื่อพรรณนาผลการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นโดยมุ่งเน้นศึกษา ด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านค่าใช้จ่ายในด้านภาวะหนี้สิน ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น จำนวน 360 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่าข้าราชการตำรวจทุกระดับ ร้อยละ 89 ไม่มีเงินออมต่อเดือน และมีรายจ่ายมากกว่า 20,000 บาท ต่อเดือนขึ้นไป
2. ด้านค่าใช้จ่ายในด้านภาวะหนี้สิน พบว่า ส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคในชีวิตประจำวัน โดยใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ
3. ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน พบว่า เกิดจากการจ่ายชำระค่าซื้อสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ จำนวนร้อยละ 50 เช่น เงินผ่อน โดยร้อยละ 70 เป็นการผ่อนชำระบ้าน ที่ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายของข้าราชการตำรวจคือ มีรายได้คงที่ในขณะที่ค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายของบุคคลในครอบครัว

ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำไปสร้างมาตรการในการแก้ไขปัญหาภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น โดยการส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีอาชีพเสริมในครอบครัว และการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ด้วยการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ: รูปแบบ, ภาวะหนี้สิน, ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น

Abstract

The study on the debt conditions of provincial police personnel in Khon Kaen Province is a quantitative research which applies the use of statistical percentage for the descriptive research finding. Its objective is to study the debt conditions of provincial police personnel in Khon Kaen Province with key focus on economic and social characteristics, on expense in terms of debt conditions, and on cause of debt. Taking data from the target group of 360 provincial police personnel in Khon Kaen Province. The instrument was questionnaire. The statistics are frequency and percentage.

¹ นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² คณบดีวิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

The research findings are as follows :

1. In terms of economic and social aspects, it is found that 89% of police personnel from all levels do not have savings, and have to take up expenses of more than 20,000 Baht in each month.
2. In terms of expenses on debt conditions, it is found that most expenses are spent on daily consumption, which is spent on consumption and payment for infrastructure.
3. In terms of cause of debt, it is found that 50% comes from purchasing various types of assets such as installment, 70% of which is spent on home mortgage. This results in the inadequate income comparing to expenses as police personnel's income remains static whereas the cost of living always soars, especially regarding the expenses of their family members.

The research's finding can be elaborated into measure tackling the problem of the debt conditions of provincial police personnel in Khon Kaen Province. It can be done by promoting additional career for police personnel's family members, and reducing unnecessary expenses by means of household accounting.

Keywords: Pattern, Debt, Police Officers in Khon Kaen Province Police

1. บทนำ

จังหวัดขอนแก่น เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีข้าราชการตำรวจในสังกัดทั้งสิ้น 2,339 นาย จำแนกเป็น นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรจำนวน 1,026 นาย ตำรวจชั้นประทวนจำนวน 1,133 นาย ทั้งนี้ ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นมีสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นของตนเอง ซึ่งจากข้อมูลการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2558 มีสมาชิกทั้งสิ้น 4,007 ราย เป็นสมาชิกที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ 3,515 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.06 ของจำนวนสมาชิก เป็นเงิน กู้ยืม 1,822,678,262,25 บาท เฉลี่ย 518,838.15 บาทต่อราย ทั้งนี้ ยังไม่รวมหนี้สินจากแหล่งกู้เงินอื่นๆ (สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น, 2558)

ทั้งนี้ ในปี 2552 ธนาคารออมสินและ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ทำ MOU ในโครงการเงินกู้ให้กับข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีข้าราชการตำรวจทั่วประเทศที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ เข้าร่วมโครงการและยื่นกู้กับธนาคารออมสิน จึงเท่ากับเป็นหนี้สองทาง คือหนี้สหกรณ์ และหนี้ธนาคารออมสิน ในส่วนของข้าราชการตำรวจในสังกัด ตำรวจภูธร จ.ขอนแก่น ได้เข้าร่วมโครงการประมาณ 90% จากนั้นตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมาก็เริ่มมีปัญหา

ทางผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 4 จึงได้ทำโครงการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยการพูดคุยกับทางธนาคาร โดยแยกปัญหาออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 ผู้ที่เริ่มผิดชำระหนี้ กลุ่มที่ 2 ผิดชำระหลายครั้ง และมีการเตือนหลายครั้ง กลุ่มที่ 3 คือกลุ่มที่ถูกฟ้องแล้ว ในส่วนตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้จำนวนกว่า 200 ราย อยู่ในกลุ่มที่ 1 จำนวน 150 ราย กลุ่มที่ 2 จำนวน 76 ราย กลุ่มที่ 3 จำนวน 35 ราย มีตั้งแต่ระดับชั้นประทวนจนถึง พ.ต.ท. เฉลี่ยรายละไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี หากขาดชำระ 1 งวด ดอกเบี้ยจะเป็น 14 บาททันที และจะทบดอกเบี้ยไปเรื่อย ๆ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นเหตุให้ข้าราชการตำรวจมีภาวะหนี้สินมาก รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การมีภาระหนี้สินมากทำให้เกิดความเครียด ส่งผลกระทบถึงการปฏิบัติหน้าที่คือการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ส่งผลกระทบกับประชาชน นอกจากนี้ปัญหาหนี้สินยังก่อให้เกิดปัญหาทางครอบครัว เช่น เกิดการทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว บุตรไม่ได้รับการศึกษาเท่าที่ควร การมีภาระหนี้สินมากมาย เมื่อไม่มีทางออกก็ทำให้เกิดไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบ เกิดการทุจริต คอรัปชั่น หรือใช้เวลาราชการเพื่อหารายได้ หรือประกอบอาชีพเสริม ซึ่งมีผล

ต่อการพิทักษ์สันติราษฎร์ และ บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนหนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลหรือกิจการค้าเป็นหนี้ต่อบุคคลภายนอก เป็นภาระผูกพันตามกฎหมายในปัจจุบันของกิจการ อันเกิดจากการค้าหรือการกระทำ ในอดีตมีผลทำให้กิจการต้องชำ หนี้ตามภาระที่ได้ผูกพันนั้นในอนาคต ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับ สำ นักงานสถิติแห่งชาติที่ให้คำ นิยามหนี้สินของครัวเรือน หมายถึง จำนวนเงินกู้ยืมทั้งหมดของ สมาชิกในครัวเรือนที่ค้างชำระ ทั้งจากการเงินและบุคคลอื่นนอกครัวเรือน และหนี้ที่เกิด จากการเช่าซื้อ การซื้อสินค้าเงินผ่อน/การซื้อเชื่อสินค้า การจำ นำ การจำ นอง และเงินส่งแชร์ ตาย เป็นต้น (อัจฉราพร โชติพลฤกษ์, 2548)

การเป็นหนี้มักจะเกิดภาระ คือ ต้องชำระหนี้ในอนาคต โดยเสียดอกเบี้ยด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้เงินที่ชำระคืนจึงมากกว่าเงินที่กู้ยืม ส่วนการเป็นหนี้โดยซื้อสินค้าไปก่อนชำระเงินภายหลัง ก็มักต้องซื้อด้วยราคาที่แพงกว่าปกติ นับว่าเป็นภาระที่ต้องเกิดขึ้นในอนาคต แม้มีความเดือดร้อนเกิดขึ้นจากการเป็นหนี้เช่นนี้ก็ตาม แต่คนจำนวนหนึ่งมีความเดือดร้อนจำเป็นต้องซื้อสินค้าในปัจจุบัน เมื่อเขามีเงินไม่เพียงพอ ก็ยังจำเป็นต้องซื้อสินค้าด้วยวิธีเป็นหนี้ แต่มีคนอีกจำนวนมากแม้ไม่มีความจำเป็นต้องซื้อสินค้าในปัจจุบัน แต่ก็ยอมเป็นหนี้เพื่อซื้อสินค้าบริโภคในปัจจุบันยิ่งกว่าการรอคอยเก็บออมเงินเพื่อซื้อสินค้าอย่างเดียวกันปริมาณเดียวกันในอนาคต เรื่องนี้เป็นเรื่องความรุนแรงของความอยากได้ในเชิงทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ การที่ผู้ซื้อยอมเป็นหนี้ ก็เพราะเขามีความพอใจสุดท้ยในการบริโภคสินค้าในปัจจุบัน มากกว่าความพอใจสุดท้ยที่เขาจะได้รับจากการบริโภคสินค้าอย่างเดียวกันจำนวนเดียวกันในอนาคต

ผู้วิจัยเป็นข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องรูปแบบภาวะหนี้สินของตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น โดยมุ่งเน้นศึกษารูปแบบภาวะหนี้สินในด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านค่าใช้จ่ายในด้านภาวะหนี้สิน ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน และนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวไปสร้างมาตรการในการป้องกันและแก้ไขหนี้ของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นได้อย่างมีคุณภาพ

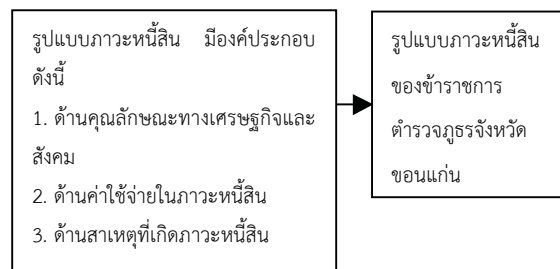
2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวไปสร้างมาตรการในการป้องกันและแก้ไขหนี้ของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นได้อย่างมีคุณภาพ

3. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจใช้ค่าสถิติร้อยละเพื่อพรรณนามผลการวิจัยโดยมุ่งเน้นศึกษา ด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านค่าใช้จ่ายในด้านภาวะหนี้สิน ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น จำนวน 360 คน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องรูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น

โดยสามารถอธิบายกรอบแนวคิดได้ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่
 - 1.1. กลุ่มผู้กำกับ รองผู้กำกับการ และ สารวัตร มืองค์ประกอบทางเศรษฐกิจและสังคม คือ 1. ระดับการศึกษา 2. สถานภาพสมรส 3. สถานภาพทาง การสมรส 4. อาชีพคู่สมรส 5. สมาชิกในครัวเรือน 6. รายได้ 7. รายได้รวมครัวเรือน 8. เงินออมต่อเดือน
 - 1.2. กลุ่มรองสารวัตร สารวัตร มืองค์ประกอบทางเศรษฐกิจและสังคม คือ 1. ระดับการศึกษา 2. สถานภาพ

สมรส 3.สถานภาพทางการสมรส 4.อาชีพคู่สมรส 5.สมาชิกในครัวเรือน 6.รายได้ 7.รายได้รวมครัวเรือน 8.เงินออมต่อเดือน

1.3 กลุ่มชั้นประทวน มีองค์ประกอบทางเศรษฐกิจและสังคม คือ 1. ระดับการศึกษา 2. สถานภาพสมรส 3. สถานภาพทางการสมรส 4. อาชีพคู่สมรส 5. สมาชิกในครัวเรือน 6. รายได้ 7. รายได้รวมครัวเรือน 8. เงินออมต่อเดือน

2. ด้านค่าใช้จ่ายในภาวะหนี้สินมีองค์ประกอบดังนี้

- 2.1 เรื่องช่วงเวลาของการใช้จ่าย
- 2.2 เรื่องลักษณะของการใช้จ่ายต่อเดือน
- 2.3 เรื่องการชำระค่าซื้อสินค้าต่าง ๆ
- 2.4 เรื่องประเภทของทรัพย์สินที่ผ่อนชำระ
- 2.5 เรื่องค่าใช้จ่ายในการชำระค่าทรัพย์สิน

ต่อเดือน

- 2.6 เรื่องระยะเวลาที่ต้องผ่อนชำระ
- 2.7 เรื่องประเภทค่าใช้จ่ายต่อเดือน
- 2.8 เรื่องผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่าย

3. ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน

- 3.1 เรื่องรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย
- 3.2 เรื่องฐานะทางการเงินหลังหักค่าใช้จ่าย

5. ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามแบบปลายปิด (close-end question) โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น จำนวน 360 นาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้กำกับ รองผู้กำกับการ และสารวัตร ซึ่งมียศระดับ พ.ต.ต. ถึง พ.ต.อ. จำนวน 31 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มรองสารวัตร ซึ่งมียศระดับ ร.ต.ต. ถึง ร.ต.อ. จำนวน 79 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มชั้นประทวน ซึ่งมีชั้นยศระดับ ส.ต.ต. ถึง ต.ต. จำนวน 250 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนศึกษา ด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านค่าใช้จ่ายในด้านภาวะหนี้สิน ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

6. สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้กำกับ รองผู้กำกับการ และสารวัตร ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ พ.ต.ต. ถึง พ.ต.อ. พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 21-30 ปี ร้อยละ 35.5 ทุกนายจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี/หรือสูงกว่า ร้อยละ 100.0 สถานภาพสมรส ร้อยละ 87.1 คู่สมรสมีอาชีพเป็นแม่บ้าน/พ่อบ้าน ร้อยละ 58.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน ร้อยละ 83.9 รายได้เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง 35,001-45,000 บาท ร้อยละ 54.8 รายได้รวมของครัวเรือน 45,001-55,000 บาท ร้อยละ 54.8 และไม่มีเงินออมต่อเดือน ร้อยละ 74.2

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ รองสารวัตร ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ ร.ต.ต. ถึง ร.ต.อ. พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 11-20 ปี ร้อยละ 41.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี/หรือสูงกว่า ร้อยละ 54.4 สถานภาพสมรส ร้อยละ 63.3 คู่สมรสมีอาชีพเป็นแม่บ้าน/พ่อบ้าน ร้อยละ 57.0 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน ร้อยละ 49.4 รายได้เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง 25,001-35,000 บาท ร้อยละ 46.8 รายได้รวมของครัวเรือน 35,001-45,000 บาท ร้อยละ 49.4 ไม่มีเงินออมต่อเดือน ร้อยละ 94.9

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ชั้นประทวน ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ ส.ต.ต. ถึง ต.ต. พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 11-20 ปี ร้อยละ 39.6 จบการศึกษาระดับระดับอนุปริญญา ร้อยละ 68.4 สถานภาพสมรส ร้อยละ 89.6 คู่สมรสมีอาชีพเป็นแม่บ้าน/พ่อบ้าน ร้อยละ 66.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน ร้อยละ 84.8 รายได้เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง 25,001-35,000 บาท ร้อยละ 78.0 รายได้รวมของครัวเรือน 25,001-35,000 บาท ร้อยละ 67.6 และไม่มีเงินออมต่อเดือน ร้อยละ 98.0

2. ด้านค่าใช้จ่ายและภาวะหนี้สิน

วิเคราะห์รายจ่ายต่อเดือน ของข้าราชการ ตำรวจ พบว่าตำรวจชั้นประทวนและกลุ่มรองสารวัตรมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาท และมากกว่าร้อยละ 40 มีรายจ่ายต่ำกว่า 15,000 บาท ในขณะที่กลุ่มผู้กำกับ รองผู้กำกับและสารวัตร ไม่มีผู้ใดเลยที่มีรายจ่ายต่ำกว่า 20,000 บาท ตำรวจในกลุ่มนี้ทุกนายมีรายจ่ายมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนทั้งสิ้น และมีสัดส่วนสูงถึงเกือบร้อยละ 60 มีรายจ่ายต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท

ช่วงเวลาที่จะมีการใช้จ่ายมากที่สุดของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่จะมีการใช้จ่ายมากที่สุดในช่วงสิ้นเดือน โดยกลุ่มรองสารวัตรและกลุ่มชั้นประทวนมีการใช้จ่ายมากที่สุดมากกว่าร้อยละ 90 ในช่วงสิ้นเดือน ส่วนกลุ่มผู้กำกับ รองผู้กำกับการ และสารวัตร มีการใช้จ่ายในช่วงสิ้นเดือนมากกว่าร้อยละ 60 และมีการใช้จ่ายในช่วงต้นมากกว่าร้อยละ 30

ลักษณะการใช้จ่ายต่อเดือนของข้าราชการตำรวจ ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม มีความคล้ายคลึง กล่าวคือ ส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน เป็นต้น ใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าอาหาร เป็นต้น ใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น

การจ่ายชำระค่าซื้อสินทรัพย์ประเภทต่างๆ เป็นเงินผ่อน ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้กำกับ รองผู้กำกับการ และสารวัตร ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 ไม่มีการชำระค่าซื้อสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ส่วนกลุ่มรองสารวัตร มากกว่าร้อยละ 40 มีการจ่ายชำระค่าซื้อสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ เป็นเงินผ่อนใกล้เคียงกัน และไม่มีการจ่ายชำระค่าซื้อสินทรัพย์ประเภทต่างๆ เป็นเงินผ่อน และกลุ่มชั้นประทวน มากกว่าร้อยละ 70 ไม่ระบุงการจ่ายชำระค่าซื้อสินทรัพย์ประเภทต่างๆ เป็นเงินผ่อน

ประเภทของทรัพย์สินที่ผ่อนชำระ ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม มีความคล้ายคลึงกัน พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 70 ผ่อนชำระบ้าน และร้อยละ 30 ผ่อนชำระที่ดิน และรถยนต์

สำหรับค่าใช้จ่ายในการชำระค่าทรัพย์สิน

เป็นเงินผ่อนต่อเดือน ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม มีความคล้ายคลึงกัน พบว่า ส่วนใหญ่ มากกว่าร้อยละ 90 ไม่ระบุงจำนวนค่าใช้จ่ายในการชำระค่าทรัพย์สินเป็นเงินผ่อนต่อเดือน

ระยะเวลาที่ต้องผ่อนชำระ พบว่า กลุ่มรองสารวัตร และกลุ่มตำรวจชั้นประทวน ต้องการระยะเวลาในการผ่อนชำระคล้ายคลึงกัน โดยมากกว่าร้อยละ 80 ไม่ระบุงระยะเวลาที่ต้องผ่อนชำระ ส่วนกลุ่มผู้กำกับ รองผู้กำกับการ และสารวัตร มากกว่าร้อยละ 50 ต้องการระยะเวลาในการผ่อนชำระ 6-10 ปี และมากกว่าร้อยละ 30 ต้องการระยะเวลาที่ต้องผ่อนชำระ 1-5 ปี

ประเภทค่าใช้จ่ายต่อเดือน ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความคล้ายคลึงกัน โดยพบว่า มากกว่าร้อยละ 60 เป็นค่าใช้จ่ายในงานสังคม งานประเพณีต่างๆ มากกว่าร้อยละ 20 เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า นาฬิกา เครื่องประดับ เครื่องสำอาง เป็นต้น และร้อยละ 19 เป็นค่าใช้จ่ายในการทานอาหารนอกบ้าน

ผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่าย ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม มีความคล้ายคลึงกัน โดยพบว่า มากกว่า ร้อยละ 70 ไม่มีผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่าย และมีผลกระทบน้อย ร้อยละ 20

3. ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน

สาเหตุที่ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้กำกับ รองผู้กำกับการ และสารวัตร กับกลุ่มชั้นประทวนมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ มากกว่าร้อยละ 50 มีรายได้คงที่ ในขณะที่ค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อยๆ และมากกว่าร้อยละ 30 มีภาระต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของบุคคลในครอบครัวหลายคน ส่วนกลุ่มรองสารวัตร มากกว่าร้อยละ 30 มีภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันสูง

ฐานะทางการเงินหลังหักค่าใช้จ่าย ของตำรวจทั้ง 3 กลุ่ม มีความคล้ายคลึงกัน พบว่า มากกว่าร้อยละ 70 มีเงินเหลือพอใช้จ่ายตลอดเดือน และร้อยละ 30 มีเงินเดือนเหลือแต่ไม่พอใช้จ่ายตลอดเดือน

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ
ประชากรกับภาระหนี้สิน

ตำแหน่ง มีความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน
ได้แก่ เบี้ยประกันชีวิต สินค้าฟุ่มเฟือย การศึกษาบุตร
การศึกษาและพัฒนาตนเอง ซื่อ/ผ่อนหรือสร้างที่อยู่อาศัย
ซื่อหรือผ่อนรถ และซื่อหรือผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพศ มีความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน ได้แก่
สาธารณูปโภค บัตรเครดิต สินค้าฟุ่มเฟือย ซื่อ/ผ่อนหรือ
สร้างที่อยู่อาศัย และซื่อหรือผ่อนรถ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05

อายุ มีความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน ได้แก่
สาธารณูปโภค บัตรเครดิต การศึกษาบุตร ซื่อ/ผ่อนหรือ
สร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ และซื่อหรือผ่อน
เครื่องใช้ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

อายุราชการ มีความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน
ได้แก่ บัตรเครดิต เบี้ยประกันชีวิต สินค้าฟุ่มเฟือย
การศึกษาบุตร ซื่อ/ผ่อนหรือสร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ
และซื่อหรือผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับภาระ
หนี้สิน ได้แก่ อุปโภค สาธารณูปโภค สินค้าฟุ่มเฟือย
การศึกษาบุตร การศึกษาและพัฒนาตนเอง ซื่อ/ผ่อนหรือ
สร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ ซื่อหรือผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า
และอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับภาระ
หนี้สิน ได้แก่ สินค้าฟุ่มเฟือย การศึกษาบุตร ซื่อ/ผ่อนหรือ
สร้างที่อยู่อาศัย และซื่อหรือผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพคู่สมรส มีความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน
ได้แก่ อุปโภค สาธารณูปโภค บัตรเครดิต เบี้ยประกันชีวิต สินค้า
ฟุ่มเฟือย การศึกษาบุตร การศึกษาและพัฒนาตนเอง ซื่อ/ผ่อนหรือ
สร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ ซื่อหรือผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า และ
อื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์
กับภาระหนี้สิน ได้แก่ อุปโภค สาธารณูปโภค บัตรเครดิต
การศึกษาบุตร การศึกษาและพัฒนาตนเอง ซื่อ/ผ่อนหรือ

สร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ และอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้และเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง มี
ความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน ได้แก่ อุปโภค สาธารณูปโภค บัตร
เครดิต สินค้าฟุ่มเฟือย การศึกษาบุตร การศึกษาและพัฒนา
ตนเอง ซื่อ/ผ่อนหรือสร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ และธุรกิจ
และการลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้อื่นๆ มีความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน
ได้แก่ อุปโภค ซื่อ/ผ่อนหรือสร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ
ซื่อหรือผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า ธุรกิจและการลงทุน และ
ประกอบอาชีพเสริม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้รวมของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับ
ภาระหนี้สิน ได้แก่ สาธารณูปโภค บัตรเครดิต สินค้า
ฟุ่มเฟือย การศึกษาบุตร การศึกษาและพัฒนาตนเอง ซื่อ/
ผ่อนหรือสร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ ซื่อหรือผ่อน
เครื่องใช้ไฟฟ้า และประกอบอาชีพเสริม อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

เงินออม มีความสัมพันธ์กับภาระหนี้สิน
ได้แก่ สินค้าฟุ่มเฟือย การศึกษาและพัฒนาตนเอง ซื่อ/ผ่อน
หรือสร้างที่อยู่อาศัย ซื่อหรือผ่อนรถ และซื่อหรือผ่อน
เครื่องใช้ไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. อภิปรายผล

การศึกษารูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการ
ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อ
ศึกษารูปแบบภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัด
มหาสารคามขอนแก่น 2) เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าว
ไปสร้างมาตรการในการป้องกันและแก้ไขหนี้ของข้าราชการ
ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นได้อย่างมีคุณภาพ ผลการศึกษา
พบว่า

ด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม
พบว่าข้าราชการตำรวจภูธรระดับ ร้อยละ 89 ไม่มีเงินออมต่อ
เดือน และมีรายจ่ายมากกว่า 20,000 บาท ต่อเดือนขึ้นไป

ด้านค่าใช้จ่ายในด้านภาวะหนี้สิน พบว่า
ส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคในชีวิตประจำวัน โดย
ใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ

ด้านสาเหตุที่เกิดภาวะหนี้สิน พบว่า เกิดจากการจ่ายชำระค่าซื้อสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ จำนวนร้อยละ 50 เช่น เงินผ่อน โดยร้อยละ 70 เป็นการผ่อนชำระบ้าน ที่ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายของข้าราชการตำรวจคือ มีรายได้คงที่ในขณะที่ค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายของบุคคลในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปัญญา (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรตามหลักสังคหัตถุธรรม พบว่า 1) การสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมเรื่องสวัสดิการระหว่างผู้ปฏิบัติงานในองค์กร เช่น การกำหนดภาระงานทุกส่วนให้มีคุณค่าเสมอเหมือนกันหมดมิใช่ตำแหน่งหนึ่งหรือตำแหน่งมีความสำคัญมากกว่าตำแหน่งอื่น ๆ การให้สิทธิ์จะต้องตกภายใต้มาตรฐานเดียวกันหากมีการให้โบนัสการท่องเที่ยวต่างประเทศควรที่จะมองถึงทุกบทบาทหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นแม่บ้านภารโรงจนไปถึงผู้บริหารทุกระดับย่อมมีสิทธิ์ได้รับคัดเลือกในการรับโบนัสในรอบปี 2) การสร้างการช่วยเหลือในยามลำบาก หรือเดือดร้อน องค์กรอาจจะต้องกองทุนเลี้ยงชีพสำหรับบุคลากรเพื่อให้เกิดความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนมากจะพบว่า บุคลากรประเภทชั่วคราวหรือประเภทสัญญาจ้างจะมีปัญหามากกว่า บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่แบบประจำหรือข้าราชการประจำ เช่น การปล่อยกู้เพื่อให้ซื้อบ้านดอกเบี้ยในอัตราต่ำกว่าปกติ การกู้เงินเพื่อการศึกษาต่อของบุตร เป็นต้น

8. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำไปสร้างมาตรการในการแก้ไขปัญหาภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น โดยการส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีอาชีพเสริมในครอบครัว และการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ด้วยการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหน่วยงานของตำรวจในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงภาพรวมต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

1. กาญจนา พูลแก้ว. (2544). พฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
2. ธิดา ว่องวันดี. (2550). การวิเคราะห์ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ ในสังกัดส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
3. รติพร มีชัย. (2558). หนี้ส่งสัยสูญและหนี้สูญ. วิทยานิพนธ์สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยสันติพน.
4. พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปัญญา. (2559). การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรตามหลักสังคหัตถุธรรม. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) หน้า 124.
5. สมคิด บุญชัย. (2554). การวางแผนการบริหารเงินของตำรวจสถานีตำรวจภูธรโพนพิสัย จังหวัดบึงกาฬ. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
6. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น. (2558). รายงานประจำปี. ขอนแก่น: สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น.
7. สุกฤษฎี พุทธิทัย. (2556). กลยุทธ์ในการลดปัญหาการก่อภาวะหนี้สินของ ข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดมหาสารคาม. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

8. **สุลักษณ์ เสี่ยมลักษณ์. (2544). ภาวะการมีหนี้สิน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจน้ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.**
9. **โสภณ รัตน์ากร. (2551). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่า ด้วยหุ้นส่วนและบริษัท. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.**
10. **อัจฉราพร โชติพิฤกษ์. (2548). การบัญชีการเงิน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม.**